

تجزیه تحلیل عناصر اقلیمی و گونه شناسی و عامل مشکلات زیست محیطی در شهر مشهد

مقدس

۱- دکتر عباس ارغوان ۲- سعید جمالیان

۱- استاد یار گروه برنامه ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان- ایران

۲- دانشجوی سال اول مقطع کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهدیشهر

چکیده:

در این تحقیق موارد زیر مورد بررسی قرار گرفته اند: دما-

بارش -رطوبت نسبی - یخبندان- باد

در این تحقیق با توجه به ساختار جوان جمعیت شهر مشهد مقدس و نرخ بالای مهاجرت روستاییان در این کلانشهر و نیاز هر چه بیشتر به مسکن در رابطه با لزوم استفاده بهینه از منابع ملی بویژه صرفه جویی در مصرف انرژی در بخش های مختلف متناسب با پارامترهای اقلیمی موجود و موقعیت منطقه مطالعه شده و میزان سازگاری اقلیمی بافت قدیمی شهر و بافت جدید و آرایه پیشنهادی معماری به منظور استفاده هر چه بیشتر از منابع انرژی طبیعی (باد و خورشید) و صرفه جویی در مصرف انرژی و رابطه مستقیم مصرف سوخت های فسیلی و گرم شده بیش از حد هوا و آلودگی های زیست اقلیمی میباشد. جهت استقرار ساختمان در مشهد همواره مهم بوده است به گونه ایی که بتوانیم حداکثر استفاده از منابع طبیعی را دارا باشیم و با توجه به تابش افتاب و بادهای سرد زمستانی تعیین میشود. در رابطه با تابش افتاب مناسب ترین جهت ساختمانی باید به گونه ایی باشد که حداکثر انرژی خورشید بهره برداری شود و در رابطه با بادهای سرد زمستانی جهت باد به ساختمان ممکن است در جهات مختلفی باشد که عبارتند از: موثر -بی اثر - نیمه موثر در کلان شهر مشهد دما با روند افزایشی چشم گیری رو به رشد میباشد و بارش روند نزولی دارد و ضعیف میباشد - رطوبت نسبی در حال کاهش میباشد و در بررسی های امار یخندان روند نزولی را شاهد هستیم و تبخیر و تعرق پتانسیل مشهد سالانه ۱۵۰۹ میلیمتر است و تبخیر و تعرق واقعی آن ۲۵۵.۲ میلیمتر محاسبه گردیده است در نهایت اقلیم مشهد به سه گونه دسته بندی شده است:

۱- بر اساس روش دمارتن اقلیم نیمه خشک را شاهد

میباشیم

۲- بر اساس روش امبرژه اقلیم نیمه خشک معتدل را

شاهد میباشیم

۳- بر اساس روش کوپن اب و هوای مدیترانه ایی را

شاهد میباشیم

۱- مقدمه

توجه به اقلیم مناطق مختلف و شناخت آن امری ضروری است. شناخت اقلیم در بررسی فعالیت های مختلف انسان همچون کشاورزی، محیط زیست، شهرسازی، حمل و نقل، جهانگردی و ... ضروری ترین مرحله است. [19] آب و هوا را می توان هواشناسی بلندمدت دانست. [13] در این مقاله نیز به بررسی آمار بلندمدت اقلیم پرداخته شده است. با مقاله نیز به بررسی آمار بلندمدت اقلیم پرداخته شده است. با بحث گرمایش جهانی و تاثیر آن بر روی اقلیم و به تبع آن این روندها مطالعه شود تا بتوان اقلیم آینده را پیش بینی و برپایه آن برنامه ریزی کرد. نوسانات اقلیمی دما و بارش در نواحی مختلف کشور بررسی و تایید شده است، اما باید به شدت آن نیز توجه کرد. [5] برای مثال افزایش 2 درجه سلسیوس در دما و کاهش ۱۰ درصدی بارش در منطقه کلرادو، قادر خواهد بود جریان رودخانه های این منطقه را 50% کاهش دهد. [10] این کاهش تبعات زیانباری برای منطقه خواهد داشت. بنابراین شناخت اقلیم و رفتارهای آن برای برنامه ریزی حال و آینده امری ضروری است. مشهد دومین شهر پرجمعیت ایران است، لذا لزوم شناخت تغییرات اقلیمی آن در جهت برنامه ریزی بهتر آینده اجتناب ناپذیر می باشد. از جمله پژوهش هایی که در مورد اقلیم ایران و، تغییرات آن انجام گرفته می توان به کار طاهری (1377) هدایتی دزفولی (1381)، عساکره (1383)، جهانبخش و ترابی (1383)، خورشید دوست و قویدل (1383)، غیور، 11، 22، (1374) و عزیزاده و کمالی (1381) اشاره کرد [17]، [9] و 14، 3، 6 در این مقاله نقشه ها و نمودارهای اقلیمی فراوانی فراهم و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند که به دلیل فراوانی تعداد آنها فقط تعداد معدودی از آنها آرایه شده است